

Силабус курсу

ТЕОРІЯ ІГОР

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма:

“Професійна освіта (Цифрові технології)”

Рік навчання: IV Семестр: VII

Кількість кредитів: 6 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

Контактна інформація

к.ф.-м.н., доцент Єрьоменко Валерій Олександрович

v.yeromenko@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на формування у студентів базових знань з основ застосування методів і моделей теорії ігор в процесі розв’язування теоретичних і економічних задач. Програма та тематичний план спрямовані на глибоке та ґрунтовне вивчення основ теорії ігор, а також розвиток логічного мислення студентів. Ця дисципліна є однією із основ вивчення економіко-математичного моделювання в процесі прийняття рішень, зокрема в задачах маркетингу, менеджменту, фінансово-банківській операцій, інвестицій в різні проекти тощо.

Головним завданням курсу «Теорія ігор» є вміння будувати модель гри, що відповідає досліджуваній задачі, досліджувати отриману модель (як аналітично, так і з допомогою комп’ютера), а також аналізувати отримані економічні результати. Оволодіння курсом повинно виробити у студентів навички практичного використання математичних методів, формул та таблиць в процесі розв’язування економічних задач.

Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Оптимальні змішані стратегії в матричних іграх та їх властивості.	Знати поняття змішаної стратегії, оптимальної змішаної стратегії, ціни гри та рівноваги за Нешем у матричних іграх. Вміти формулювати задачу пошуку оптимальних змішаних стратегій у вигляді систем рівнянь чи задачі лінійного програмування та інтерпретувати знайдені ймовірності як частоти вибору чистих стратегій. Розуміти властивості оптимальних змішаних стратегій (еквівалентність виграшу за всіма стратегіями, що входять у підтримку, стійкість до односторонніх відхилень) і їхній зміст у контексті прийняття рішень в умовах конфлікту.	Тести, питання

2	Методи знаходження розв'язків матричних задач теорії ігор.	Знати основні методи розв'язування матричних ігор: графічний метод, метод домінування, зведення до задачі лінійного програмування, симплекс-метод, метод потенціалів. Вміти застосовувати ці методи до конкретних матричних ігор: спрощувати матрицю шляхом усунення домінованих стратегій, будувати графічні розв'язки для ігор з двома стратегіями, формулювати та розв'язувати відповідні задачі лінійного програмування. Розуміти переваги та обмеження кожного методу, критерії вибору методу розв'язку залежно від розмірності гри та наявності сідлової точки.	Тести, питання
3	Біматричні ігри.	Знати визначення біматричної гри, відмінність від антагоністичних (нульової суми) ігор, поняття профілю стратегій та рівноваги за Нешем у біматричних іграх. Вміти будувати біматричну модель взаємодії двох гравців з неантагоністичними інтересами, знаходити рівноваги за Нешем у чистих і змішаних стратегіях, аналізувати множину можливих результатів за Парето. Розуміти типові приклади біматричних ігор (дилема в'язня, координаційні та антагоністично-кооперативні ситуації) та їхнє значення для моделювання соціально-економічних і управлінських конфліктів.	Тести, питання
4	Статистичні ігри та критерії для прийняття рішень.	Знати поняття статистичної (байєсівської) гри, ролі природи як «гравця», що породжує стани з певними ймовірностями, та критерії прийняття рішень (Лапласа, Вальда, Севіджа, Гурвіца, Байєса–Лапласа). Вміти формулювати задачі прийняття рішень в умовах ризику та невизначеності як статистичні ігри, обчислювати значення вказаних критеріїв для різних стратегій та обирати стратегію за заданим критерієм. Розуміти відмінності між підходами «максимін», «мінімакс жалю», оптимізмом/песимізмом у критеріях Гурвіца та роль апостеріорної інформації у байєсівських стратегіях.	Тести, питання
5	Оптимальні змішані стратегії в матричних іграх та їх властивості.	Знати приклади практичних задач, де застосовуються оптимальні змішані стратегії (конкурентні ринки, військові задачі, маркетингові стратегії, кібербезпека) та узагальнені властивості рівноваги в змішаних стратегіях. Вміти інтерпретувати змішані стратегії як інструмент рандомізації рішень для зменшення передбачуваності, будувати моделі реальних конфліктних ситуацій у вигляді матричних ігор та знаходити оптимальні ймовірнісні стратегії. Розуміти обмеження моделей матричних ігор (спрошеність припущень, повна раціональність гравців) та можливості їх розширення через багатокрокові, еволюційні та кооперативні підходи.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Загальна теорія ігор: конспект лекцій / уклад. І. М. Терещенко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 91 с.
2. Козицький В.А. Математична теорія некооперативних ігор. Ігри в нормальній формі: концепції розв'язання. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 220 с.
3. Теорія ігор: курс лекцій / уклад. Л. В. Барановська. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 245 с.
4. Яцько О. М., Томка Ю. Я. Дослідження операцій та теорія ігор. Навчально-методичний посібник. Чернівці: Технодрук, 2023. 392 с.
5. Chen Bor-Sen. Stochastic game strategies and their applications. Boca Raton: CRC Press. 2020.
6. Game theory. Beginner. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.coursera.org/learn/game-theory-1>; <https://www.coursera.org/learn/gametheory-introduction>
7. Gibbons R. Game Theory for Applied Economists. Princeton University Press. 2020.
8. Osborne M.J., Rubinstein A. Electronic version of “A Course in Game Theory” Massachusetts Institute of Technology. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://arielrubinstein.tau.ac.il/books/GT.pdf>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних за ходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

(https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Теорія ігор» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40 %	40%	5 %	15 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з отриманих оцінок	Виконання модульного завдання	Оцінка за виконання завдання	Оцінка за виконання самостійного завдання

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)